

100 ÉVES A "HÜTTE", A MÉRNÖKÖK KÉZIKÖNYVE.

A múlt század közepén, mikor a technika fejlődése megindult, és elkezdődött a német ipar fejlődése a berlini "Königlichen Gewerbeinstitut" fiatal egyetemi hallgatói megalapították a "Hütte" egyesületet, majd 1856-ban előkészítették a "Vereins Deutscher Ingenieure" alapjait. Létrehozottak egy bizottságot az "Intézet" tanulóiból és professzoraiból egy vezérfonal összeállítására, és így életre hívtak egy olyan vállalkozást amelynek a fontosságát és kihatását akkor még nem láthatták.

Négy fiatal gépész, két matematikus, három építész és két vegyész vállalta azt a nehéz feladatot, hogy összegyűjtse a terjedelmes anyagot. A munkát olyan gyorsan végezték el, hogy 1857-ben a "Hütte Des Ingenieurs Taschenbuch" első kiadása, egy kötetben 578 oldalon meg is tudott jelenni. A mű a következő részekből állt: matematika, mechanika, gépészet és technológia, valamint építéstudomány.

Wilhelm Ernst & Sohn berlini kiadó cég kiadásában jelent meg a "Hütte" első kiadása, és az azóta megjelent összes kiadások ugyancsak e kiadó vállalat kiadásában jelentek meg.

Olyan nagy volt a hiány a tudományos műszaki szakirodalomban, hogy az első kiadás 1500 példánya néhány hónap alatt elfogyott, és 1858-ban már megjelent a második kiadás 642 oldalon. Ettől kezdve 2-3 évenként rendszeresen megjelentek az újabb kiadások.

Időközben a természettudományok és a technika gyors fejlődésnek indultak, és a "Hütte" kézikönyvnek bővíteni kellett a tartalmát minden új kiadásában. A 14. kiadás 1890-ben már két kötetben, a 20. 1908-ban 3 kötetben, a 25. 1925-ben már 4 kötetben jelent meg. A 27. kiadás a háború folyamán látott napvilágot 5219 oldalon.

A második világháború eseményei folytán mind az Akademische Verein Hütte, mind az Ernst & Sohn kiadó cég felszerelése, állománya elpusztult, és így a 28. kiadáshoz az egész munkát teljesen át kellett dolgozni. A 28. kiadás hat kötetre /10.000 oldal/ van tervezve a következő részekben: I. Elméleti alapok /1955-ben megjelent/; II. Gépészet, A rész /1954-ben jelent meg/ B rész /előkészületben/; III. Építészeti /1956-ban jelent meg/; IV. Elektrotechnika, A rész /1957/, B rész /előkészületben/; V. Közlekedéstechnika, .

A rész /előkészületben/, B rész /1955-ben jelent meg/; VI. Gyártástechnika és vegyipar /előkészületben/.

A kézikönyv tartalma szisztematikusan van elrendezve, de minden egyes kötethez a vezérszavak alfabetikus sorrendjében egy mutató csatlakozik, és így a kötetek egy-egy különálló technikai lexikont alkotnak.

A "Hütte" fő kötetein kívül megjelentek és megjelennek az egyes szakterületeket átfogó mellék-kötetek, mint pl. "Das Taschenbuch für Betriebsingeniure" /Betriebshütte/, stb.

Miután a "Hüttentaschenbuch" alapvető kézikönyve az egész műszaki szakirodalomnak, különböző nyelvekre lefordítva több külföldi kiadást ért meg. A legrégebbi idegennyelvű kiadása orosz nyelvű kiadás 1863-ból. Ezt követte 1878-ban olasz, 1887-ben francia, 1909-ben lengyel, 1925-ben spanyol és 1950-ben jugoszláv fordítás.

A "Hüttentaschenbuch" keletkezése és kifejlődése a mai formájában tulajdonképpen az Akademische Verein Hütte állandó tagjainak, és számos külső résztvevő kollektív munkájának az eredménye. Fontosabb személyiségek, akiknek a közreműködése, vagy irásában való részvétele nagyobb mértékben hozzájárult a kézikönyv jelentőségének kialakulásához a következők: WILHELM LAUDAHN, akinek nevéhez 1919-től 1933-ig a "Hütte" négy kiadása fűződik; GEORG SINER 1925-től 1941-ig főszerkesztője volt a kézikönyvnek, és a 4. kötetnek, az "Industrielle Technik"-nek nagymérvű kibővítése az ő érdeme; GEORG LANDSBERG a második világháború alatt és után vette át a főszerkesztői feladatokat, és a jelen - 28. - kiadás munkálatai az ő működésével kapcsolatosak.

A "Hüttentaschenbuch" tul. óriási műszaki szakirodalmi jelentőségén egy leírt darabja, 100 éves szakasza a technika fejlődéstörténetének.

Marón Lajosné

- X - X - X -